

## જ્ય પરમાત્મા



### સદ્ગુરુ શ્રીવલ્લભરામચરણે

(ઉપજાતિ)

અકોધનસ્યાવ વિરાગિણશ્ચ ક્ષમા-દયા-શીલ-વિભૂષિતસ્ય  
વશ્યાત્મનો વિત્તવિનિઃસ્પૃહસ્ય શત્રોરપિ ક્ષેમકરસ્ય તસ્ય  
શિષ્યોદ્ધૃતિકૃત્ય સુસિદ્ધયે ચ સ્વકીય પુણ્યોધસમર્પકસ્ય  
શ્રીસદ્ગુરો વલ્લભ વ્યાસતેડહં પદામ્બુજ મચ્છરણં દધાનિ

(અકોધી, વૈરાગી, ક્ષમા-દયા-શીલથી વિભૂષિત, જિતેન્દ્રિય, નિર્લોભી, શત્રુનું પણ  
કલ્યાણ કરનાર, શિષ્યોનો ઉદ્ધાર કરવા માટે સ્વપુણ્યના સમૂહનું સમર્પણ કરનાર, હે સદ્ગુરુ વલ્લભ  
વ્યાસ ! આપના ચરણનું હું શરણ ગ્રહણ કરું છું.)

### ગુરુદેવ શ્રીરમુજીલાલ ચરણે

(ઉપજાતિ)

યો લૌકિકિતાં મમતાં વિહાયદ્રષ્ટિં વિતેને પરમાત્મવલ્લભે ।  
શ્રીવલ્લભસ્યાગ્ર કૃપાપ્રસાદાત્ કલ્યાણકાર્યાણ્યખિલાનિ તેને

(અનુષ્ટુપ)

યેઃ બ્રહ્મકર્મસિદ્ધિં ચ બ્રહ્મણ્યાત્મસમર્પણમ્ ।  
પ્રયોગાન્ વિવિધાનેતાન્ કારયામાસ મંગલઃ ॥

(ઉપજાતિ)

કૃત્યં સમસ્તં ગુરુપ્રેરણાતઃ કૃત્વા દઘૌ શિષ્યહૃદિ સ્વયેતનામ્  
દઘૌ નતેભ્યઃ પરમાત્મનિષ્ઠાં રમુજીલાલં ગુરુમંત્ર વન્દે ॥

(જેમણે લૌકિક મમતાનો ત્યાગ કરી પરમવલ્લભ પરમેશ્વરમાંજ દ્રષ્ટિ રાખી,  
પરમવલ્લભની કૃપાથી કલ્યાણના સર્વ કાર્યો કર્યા, જેમણે બ્રહ્મકર્મસિદ્ધિ, બ્રહ્માત્મસમર્પણ ઈત્યાદિ  
ઘણા મંગલ પ્રયોગો કરાવ્યા; જેમણે દરેક કાર્ય સદ્ગુરુની પ્રેરણાથી કરીને અનેક શિષ્યોમાં  
આત્મચેતનાનો પ્રવાહ સ્થાપિત કર્યો અને વિનમ્ર શિષ્યોને બ્રહ્મનિષ્ઠા અર્પી, તે ગુરુદેવ રમુજીલાલને  
હું વંદન કરું છું.)

(ગતાંગથી ચાલુ...)

શિષ્યવૃંદે ગાયેલી સમર્થ સદ્ગુરુશ્રી વલ્લભરામની સ્તુતિઓ  
(રાગ : માંડ; બંસીકા બજાના છોડ દે.)

તું ચિંતા કરે શું કામ, લઈ વલ્લભચરણમાં વિશ્રામ;  
છોડ તર્કવિતર્ક તમામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ. તું ચિંતા...ટેક

સદાચારનું પાલન કરીને, સત્યના શણગાર ધરીને;  
કર્મ કરવાં નિષ્કામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ. તું ચિંતા...૧.

યમનિયમમાં દ્રઢ રહીને, તાપ, સંતાપ સદા સહીને;  
સદા કરવાં શુભકામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ. તું ચિંતા...૨.

ગુરુઆજ્ઞાનું પાલન કરવું, નિત્ય ધ્યાન પ્રભુનું ધરવું;  
કરવાં અંતરથી પ્રણામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ. તું ચિંતા...૩.

ત્યાગ વૈરાગમાં દ્રઢ રહીને, 'હું તમારો છું' સદૈવ કહીને;  
તજવાં દંભ, દમામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ. તું ચિંતા...૪.

મોટાઈ, મમતા મૂકી દઈને, આત્મસમર્પણ કરી લઈને;  
'ૐ વલ્લભ' જપો શુભનામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ તું ચિંતા...૫.

જ્ઞાન, શ્રદ્ધાનો મહિમા મોટો, ન મળે એનો વિશ્વમાં જોટો;  
પ્રેમલક્ષણા લાવે શુભ અંજામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ તું ચિંતા...૬.

વલ્લભપાદનો મહિમા મોટો, ન મળે એનો પ્રણવમાં જોટો;  
વલ્લભપાદ છે પૂર્ણકામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ તું ચિંતા...૭.

અનેકની કામના પૂર્ણ કીધી, અનેકને મોક્ષની સિદ્ધિ દીધી;  
રક્ષણ કરે આઠેય જામ, સમર્થ બેઠા છે વલ્લભરામ તું ચિંતા...ટેક ૮.

(રાગ : મિશ્ર ભીમપલાસ; જબ હિંદકા ડંકા બજવાયા વીર જવાહરને)

મોક્ષનો હેતુ સિદ્ધ કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ;  
સદ્ગુરુકૃપા પ્રાપ્ત કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...ટેક.

વલ્લભવાડીનો મહિમા મોટો, ન મળે એનો વિશ્વમાં જોટો;  
પવિત્રસ્થાનની રજ માથે ધરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૧.

સદ્ગુરુ વલ્લભે કરુણા કીધી, ઐકારેશ્વર મંદિરની સ્થાપના કીધી;  
મનોહર મૂર્તિના દર્શન કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૨.

સિદ્ધિયંત્ર મૂકી સ્થાપના કીધી, બ્રહ્મશક્તિ મૂર્તિમાં ઉતારી દીધી;  
કામને મોક્ષ સિદ્ધ કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૩.  
દેવો મંદિરે આવે રમવા, ઈશ્વરો પણ આવે નમવા;  
અલૌકિક મૂર્તિનું ધ્યાન ધરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૪.  
ચૈત્રી પૂનમનો દિન સારો, ધર્મધ્વજા ચઢાવી મહિમા વધારો;  
અંતરને આત્મા શુદ્ધ કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૫.  
મહાપ્રયોગો સિદ્ધ કરવા, સંસારસાગર સહેલાઈથી તરવા;  
શાંતિ સુખાનંદ પ્રાપ્ત કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૬.  
પરમતત્ત્વનું ધ્યાન ધરવા, પરમાત્માનો અનુભવ કરવા;  
જ્ઞાનયોગસિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવા, પધારો વલ્લભવાડીએ. મોક્ષનો હેતુ...૭.

(રાગ : મિશ્ર ભૂપાલી)

મનોકામના સિદ્ધ કરના હો, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ;  
મોક્ષસિદ્ધ પ્રાપ્ત કરના હો, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...ટેક.  
જબ દુઃખોકી વર્ષા પડે, લાખો વિઘ્ન આકે ખડે;  
આત્માકો મારગ ન જડે, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૧.  
ક્રોધકી જબ આગ ઉઠે, મનમેં મોહ જાગ ઉઠે;  
ભાવિપદાર્થ નિત્ય રૂઠે, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૨.  
વિષયોમેં મોહિત રહા, કુટુંબકબિલેમેં રાગી રહા;  
પ્રભુમેં આસક્ત ન રહા, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૩.  
જપ કરતે આયુ ગયા, ઉરમેં ન પાઈ દયા;  
બ્રમમનકા ન ગયા, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૪.  
સદૈવ પૂજા કરતે રહા, સદૈવ ધ્યાન ધરતે રહા;  
પ્રભુસે ન ડરતે રહા, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૫.  
શાસ્ત્રો કા અભ્યાસ ક્રિયા, બહુતસી ક્રિતાબેં લિખ દિયા;  
આત્માકા દર્શન ન ક્રિયા, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૬.  
યમનિયમકા પાલન ક્રિયા, જ્ઞાનયોગકો ધારણ ક્રિયા;  
પરમતત્ત્વકા અનુભવ ન ક્રિયા, તો વલ્લભશરણ હય રામબાણ. મનોકામના...૭.

(રાગ : ઢુમરી)

વલ્લભ તમારો મહિમા કોણ જાણે ?  
અલૌકિક ચરિત્ર સર્વસદ્ગુણ સંપન્ન;  
રમુજી જેવા મહાસમર્થ પિછાને;  
તમારો મહિમા કોણ જાણે ?

રમુજી જેવા...ટેક...

વેદવ્યાસ અવતાર ધરીને, અનંત નિષ્કામકર્મો કરીને;  
નારાયણ સમાન છો શાસ્ત્ર પ્રમાણે, તમારો મહિમા કોણ જાણે ?...૧.  
વલ્લભધોળાનો અવતાર લીધો, સારા વિશ્વાસમાં જયકાર કીધો;  
મહામાયાને જીત્યા તદાકાર ધ્યાને, તમારો મહિમા કોણ જાણે ?...૨.  
છેલ્લો જન્મવલ્લભવ્યાસનો લીધો, મોક્ષમાર્ગ બહુ સરળ કીધો;  
પ્રણવ-ૐકારના સૂક્ષ્મજ્ઞાને, તમારો મહિમા કોણ જાણે ?...૩.  
“ૐ પરમાત્મા” નિત્ય જપાવે, જીવંતદશામાં મોક્ષ અપાવે;  
મોક્ષદાતા છો જન્મકુંડલી પ્રમાણે, તમારો મહિમા કોણ જાણે ?...૪.  
પરોપકારાર્થે ત્રણ જન્મલીધા, અનેક આત્માના ઉદ્ધાર કીધા;  
અનુભવાયો મહિમા સુક્ષ્મધ્યાને, તમારો મહિમા કોણ જાણે ?...૫.  
સમર્થ ઉપદેશકનું રૂપ ધરીને, પ્રણવમાં પુણ્યબળ અર્પણ કરીને;  
પરમઉદ્ધારક વલ્લભને વિશ્વ વખાણે, તમારો મહિમા કોણ જાણે ?...૬.

(વલ્લભ સંવત્સરી પૂર્ણ)

## વલ્લભ મોક્ષદર્શન

ભાગ-૧

પ્રસ્તાવના

સદ્ગત પરબ્રહ્મનિષ્ઠ મહારાજશ્રી વલ્લભરામે, મુમુક્ષુઓના આગ્રહથી ‘ચેતવણી’ નામની ધાર્મિક માસિક પત્રિકા છપાવવાની શરૂઆત સંવત ૧૯૭૪ના જેઠ સુદી પૂનમથી કરી હતી. તે પત્રિકા લગભગ છઠ્ઠીસ વર્ષ સુધી અમલમાં રહી અને તેનો છેલ્લો અંક નંબર ૩૧૮ સંવત ૨૦૦૦ના ફાગણ શુકલપક્ષ પૂનમે બહાર પડ્યો હતો. ત્યારબાદ ‘જાગૃતિ’ નામની માસિક પત્રિકાની શરૂઆત સંવત ૨૦૦૩ના માહ શુકલપક્ષ પંચમીથી કરવામાં આવી, તે આજ સુધી ચાલુ છે.

સદ્ગુરુશ્રીએ પોતાની પાછલી અવસ્થામાં ઘણી જ ઊંડી અને અનુભવી જ્ઞાનદ્રષ્ટીથી તેમજ સંસાર અને ધર્મના ઊંડા અનુભવથી સત્ય અને અસત્યને ભિન્ન કરી, સત્ય સ્વરૂપ સમજાવવા આ પત્રિકાઓમાં નિર્મળભાવે સત્ય કથન કરેલું છે. આ ધાર્મિક પત્રિકાઓમાં ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષના અતિ ઉત્તમવિષયો ન્યાય, નીતિ, વિવેક અને

વ્યવહારને અનુસરીને લખાયેલા છે. ખાસ કરીને પ્રણવનું યા ઝુંકારનું સંપૂર્ણ નિરૂપણ અતિ ઉત્તમરીતે આ પત્રિકાઓમાં કરવામાં આવ્યું છે.

પરમપૂજ્ય પ્રણવાધિવક્તા મોક્ષાગાર્યાચ મહારાજશ્રી રમુજીલાલ વલ્લભરામવ્યાસના મોક્ષગમન પછી જૂની ધાર્મિક પત્રિકાઓની મુમુક્ષુઓ તરફથી માંગણીઓ શરૂ થઈ. જો કે તેઓ શ્રીની હયાતીમાં પણ જૂની 'ચેતવણી' અને 'જાગૃતિ'ની માગ તો હતી જ, પરંતુ તેઓશ્રી એક યા બીજા કારણથી તે બહાર પાડી શક્યા ન હતા. ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ જેવા અનુપમવિષયોને પચાસ વર્ષના સંગ્રહમાંથી એકત્રિત કરી, પ્રશ્નોત્તરરૂપે આ ગ્રંથ બહાર પાડતાં અત્યંત આનંદ ઉદ્ભવે છે.

વાચકવર્ગને વધારે રસ પડે એ હેતુથી આ ગ્રંથમાં સદ્ગુરુશ્રીના પવિત્ર હસ્તથી લખાયેલા ગ્રંથો જેવા કે, વ્યાસ-શુક સંવાદ, વાણી વલ્લભ, વલ્લભ નીતિવિજ્ઞાન, ભાવાર્થ પ્રકાશ, વચન વલ્લભ, વલ્લભ વિષ્ટી-ભાગ ૧ થી ૪ અને 'વલ્લભ નીતિ'માંથી ચોક્કસ અવતરણો આવ્યાં છે. વાચકવર્ગનું ખાસ ધ્યાન ખેંચીએ છીએ કે, આ ગ્રંથના કેટલાક પ્રશ્નોના લખાણમાં કોઈક કોઈક જગ્યાએ ઉમેરણ પણ કરવામાં આવ્યું છે, ત્યાં કદાચ ભૂલો તેમજ ખામી રહેવા પામી હોય તો તે સદ્ગુરુશ્રીની ન સમજતાં અમારી સમજવાની છે.

આ ગ્રંથમાં સનાતન ધર્મનું સંપૂર્ણ નિરૂપણ બહુજ સરળ ભાષામાં કરવામાં આવ્યું છે. જે વેદાંતિક ધર્મ લાખો પુસ્તકોથી જાહેર કરવામાં આવ્યો છે, તેના સારરૂપે આ ગ્રંથની રચના કરવામાં આવી છે. ધર્મ, ધર્મના પાદો અને સ્વધર્મનું બહુજ સરળ રીતે વર્ણન કરી, દ્રષ્ટાંતો આપી, સાદી શૈલીમાં આ ગ્રંથ રચવાની કોશિશ કરવામાં આવી છે.

ધર્મનો આધ્યાત્મિક અર્થ શું થાય છે, તે જણાવતાં કહ્યું છે કે આપણા આત્માના આત્મહૃદયમાં રહેલી આત્મજ્યોતિને પરમજ્યોતિ પરમાત્મામાં ભેળવી દેવા માટે કેવળ એક ધર્મનીજ જરૂર પડે છે. લાખો વર્ષોથી પરમાત્માથી આપણા આત્માનો અને આત્માની અંદર રહેલી આત્મજ્યોતિનો વિયોગ થયેલો છે, તેનો સંયોગ કરાવનાર કેવળ માત્ર એક ધર્મ જ છે. ધર્મ એ વિષય કેવળ હૃદયનો છે. માટે દરેક મનુષ્યે આધ્યાત્મિક ધર્મનો કોઈ પણ સંજોગોમાં ત્યાગ ન કરવો, એજ સ્વધર્મ છે. ધર્મ એ વાચન કે વિચારની વસ્તુ નથી, પણ આચરવાની વસ્તુ છે. સંક્ષિપ્તમાં, માનવજીવનનું તત્ત્વ ધર્મ છે અને ધર્મનું લક્ષ્ય મોક્ષ છે, માટે દરેક મનુષ્યે અવશ્ય ધર્મનું રક્ષણ કરવું, કેમકે, જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં જ પ્રભુ છે અને જ્યાં પ્રભુ છે ત્યાં જ જય છે; આ સનાતન સૂત્ર છે.

'અર્થ'નો વિષય આ ગ્રંથમાં લૌકિક અને અલૌકિક દ્રષ્ટિથી ઉત્તમરીતે વર્ણવ્યો છે.

સંસારવ્યવહાર ચલાવવા પૂરતીજ સંપત્તિ મેળવવાની છે. સંપત્તિ ખરાબ નથી, પણ તેના પ્રત્યેનો મોહ અતિ ખરાબ છે. વળી દરેક મનુષ્યે નીતિથીજ દ્રવ્ય પ્રાપ્ત કરવું અને સદાને માટે અનીતિનો ત્યાગ કરવો. અનીતિથી પ્રાપ્ત કરેલું ધન નીતિના ધનને પણ ઘસડી જાય છે અને ખાનારની પવિત્ર બુદ્ધિને પણ ભ્રષ્ટ કરે છે. ગુરુદેવ નાનકે અનીતિની કમાણીના પકવાનમાંથી લોહીના ટીપાંઓ કાઢ્યાં હતાં, એ જગજાહેર વાત છે. લૌકિક સંપત્તિ મૃત્યુ બાદ સાથે આવતી ન હોવાથી અલૌકિક સંપત્તિનો જ સંગ્રહ કરવા, આપણા પ્રાચીન ઋષિમુનિઓએ શિક્ષણ આપ્યું છે. કેમકે અલૌકિક સંપત્તિ લાખો અને કરોડો જન્મલેવા છતાં પણ કોઈ કાળે નાશ પામતી નથી.

આ વિશ્વની ઉત્પત્તિ, સંચાલન અને લય કરનાર વિશ્વેશ્વર નારાયણની ઉત્પન્ન કરેલી કોઈપણ વસ્તુ ખરાબ છેજ નહિ, પણ તેની કામના યા આસક્તિ રાખવી તેજ દૂષણ છે. સંસારમાં રહો, ગૃહસ્થાશ્રમભોગવો, સંસારના સર્વ કાર્યો કરો પણ સઘળો લૌકિક વ્યવહાર જળકમળવત્ કરો, એટલે તેમાં આસક્ત ન બનો અર્થાત્ તેમાં તમારી જાતને ગુમાવી ન દો. કેમકે આસક્તિ એજ લખયોરાશીનું બંધન છે અને અનાસક્તિ એજ મોક્ષનું કારણ છે.

મોક્ષનો બહુજ ટૂંકો માર્ગ જણાવતાં કહ્યું છે કે પ્રથમ ઝૂંકારનું, પરમાત્માનું અને આત્માનું જ્ઞાન અવશ્ય પ્રાપ્ત કરો, જો કે ઝૂંકારના જ્ઞાનમાં સર્વના જ્ઞાનનો સમાવેશ થઈ જાય છે. ઝૂંકારનું, પરમાત્માનું, પરમગતિનું, આત્મજ્યોતિનું અને આત્માનું જ્ઞાન દર્શાવી, ઝૂંનો મંત્ર કેવી રીતે જપવો તેની સરળ વિધિ આ ગ્રંથમાં બતાવી છે. ખરેખર, સદ્ગુરુશ્રીએ ભારે પરિશ્રમવેઠી કલિયુગમાં મોક્ષનો માર્ગ બહુજ સરળ કરી આપ્યો છે.

### સદ્ગુરુ શ્રીવલ્લભરામનું સંક્ષિપ્ત જીવનવૃત્તાંત

જે શબ્દબ્રહ્મના મહાવિભૂતિ આત્માએ માનવજાતના કલ્યાણાર્થે, અતિ પરિશ્રમવેઠીને ટૂંકામાં મોક્ષનો માર્ગ બતાવ્યો છે, તે સત્પુરૂષનું જીવનચરિત્ર અવશ્ય જાણવું જોઈએ. આ લેખમાં શ્રીવલ્લભરામને ટૂંકમાં 'દાદાશ્રી'ના નામથી સંબોધવામાં આવશે. 'દાદાશ્રી'ના ઉપનામથી તેઓ મુમુક્ષુ જનોમાં વિશેષરૂપે પરિચિત છે.

દાદાશ્રીનો જન્મસંવત ૧૯૦૧ ના શ્રાવણ, કૃષ્ણપક્ષ અષ્ટમીએ રાત્રે બાર કલાકે અમદાવાદ મધ્યે થયો હતો. તેઓ બાળવયથી જ અત્યંત બુદ્ધિશાળી હતા. તેમણે ગુજરાતી પહેલી ચોપડીનો બીજો પાઠ ભણી નિશાળનો અભ્યાસ છોડી દીધો હતો. કેમકે તેમને બાળવયથી જ માયિક પદાર્થોમાં જરા પણ રૂચિ ન હતી. તેઓ નાની વયથી જ પરમાત્માની શોધમાં જીવન વ્યતીત કરતા હતા. જ્યાં જ્યાં કથા, વ્યાખ્યાન, ભજન, કીર્તન અને

સત્સંગ થતાં, ત્યાં ત્યાં તેઓ હંમેશ જતા હતા. તેઓ નાની ઉંમરથી વિશ્વેશ્વર નારાયણની ઉપાસના કરતા હતા. ઉપાસનામાં થોડા વર્ષો વીત્યા બાદ તેઓને ભારે માંદગી લાગુ પડી. તે માંદગીમાં તેઓને તુર્યાવસ્થા પ્રાપ્ત થઈ અને વિશ્વેશ્વર નારાયણે લગભગ રાત્રિના બે કલાકે તેમને દર્શન આપ્યા. નારાયણે તેઓને ઝૂંકારના અને પરમાત્માના પણ દર્શન કરાવ્યા. ત્યારબાદ તેમણે નારાયણ સાથે ઝૂંકાર અને પરમાત્માના જ્ઞાન સંબંધી લગભગ ત્રણ કલાક સુધી સંવાદ કર્યો. નારાયણે અદ્રશ્ય થતી વેળા તેમને કહ્યું કે : ભારતમાં તમારે ઝૂંકારના બિદુરૂપ પરમાત્માનો અને પ્રણવના જ્ઞાનનો ધોધ વહેવડાવવાનો છે, અનેક આત્માઓને મોક્ષધર્મની દીક્ષા આપી તેઓના અંતરાત્માનો મોક્ષ કરવાનો છે.

તેઓએ કોઈપણ દેહધારી વ્યક્તિને ગુરુ કર્યા ન હતા, પણ તેમના ગુરુ તો સ્વયં નારાયણ-અક્ષરબ્રહ્મ જ હતા. આ વિષે તેમના શુભહસ્તથી લખાયેલા અનેક પુસ્તકોમાંથી ઉલ્લેખ મળે છે. તેઓ બિદ્યાનામાં કાગળો અને પેનસિલ રાખીને સૂતા અને નારાયણ તરફથી જે જે સૂચનાઓ મળતી તે બધી લખી લેતા. નારાયણની કૃપાથી તેમના આત્મા પર જે માયાનું આચ્છાદન હતું. તે અનાયાસે દૂર થયું અને વરખરાશિથી પૂર્વે લીધેલા બે મહાન જન્મોનું તેમને ભાન થયું. તેમનામાં આત્મા, પરમાત્મા, પ્રણવ અને યોગમાર્ગ વિગેરેનું દિવ્યજ્ઞાન સ્વયં સિદ્ધ હતું.

વળી તેઓને ઝૂંકારની ત્રિપુટીનું જ્ઞાન શ્રીકૃષ્ણપ્રભુએ દર્શન આપી સમજાવ્યું હતું. બીજી વખતે કૃષ્ણભગવાને દર્શન આપી કલિયુગમાં ચાલી રહેલી કૃષ્ણની વેવલી ભક્તિ બાબત પર તેમનું ધ્યાન ખેંચ્યું અને એક પદ લખાવ્યું. આ પદનો તેમણે ‘વલ્લભવિષ્ટી, ભાગ ૧’માં સમાવેશ કર્યો છે. દાદાશ્રીએ ગામેગામજઈ કૃષ્ણપ્રભુની વેવલી ભક્તિ સંબંધી જનતાનું ધ્યાન ખેંચ્યું અને તેમાં મોટે ભાગે ફતેહમંદ થયા હતા.

તેવી જ રીતે કાલિકા અને અંબાજી માતાએ દાદાશ્રીને દર્શન આપ્યા અને કહ્યું કે : ભારતમાં વામમાર્ગી ધર્મ ઠેર ઠેર ચાલી રહ્યો છે. તેઓ અમારી મૂર્તિ સમક્ષ બકરાં, મરઘાં, પાડા વગેરેનો ભોગ આપે છે, તે અત્યંત નીચ કર્મ છે, માટે તેઓને અટકાવો. અમદાવાદમાં ભદ્રકાલિકા માતાના મંદિરે જે પાંચ બકરાંનો ભોગ આપવામાં આવતો હતો તે પ્રથા બંધ કરવામાં તેમણે અગત્યનો ભાગ ભજવ્યો હતો. અને તેમાં તેઓ સફળ થયા હતા. આ વિષે તેમણે ‘વલ્લભ વિષ્ટી, ભા. ૧’ના, પદ ૧૫માં ઉલ્લેખ કર્યો છે.

દાદાશ્રીએ ભવ્ય ગુજરાતી ભાષામાં કાવ્યરૂપે શોભતા, પહેલાં કોઈએ નહિ લખેલ, વિશાળ ભાવસંયુક્ત “મહાભારત”ની આદરપૂર્વક રચના કરી. ત્યારપછી તેમણે ઝૂંકાર અને પરમાત્માના અનુભવસિદ્ધ જ્ઞાનનું નિરૂપણ ‘ભાવાર્થ પ્રકાશ’ અને ‘વિજ્ઞાન

વલ્લભ' નામના પુસ્તકો દ્વારે કર્યું. તે ઉપરાંત ભગવદ્ગીતા, વલ્લભ વિષ્ટી-ભાગ ૧ થી ૪, વચન વલ્લભ, વલ્લભ પદમાળા, રમ્ય એવું ન્યાયવલ્લભ અને શંકા સમાધાન, વલ્લભ વાણી, વલ્લભ નીતિ, ભવ્ય વલ્લભ નીતિવિજ્ઞાન આદિ દિવ્ય ગ્રંથસમૂહની રચના અને 'ચેતવણી', 'જાગૃતિ' માસિક લેખપત્રીનું નિર્માણ કરી તેમણે અલૌકિક જ્ઞાનગંગા વહેતી મૂકી.

તેમણે ભારતના ઘણા સ્થળોએ મહાભારતની કથા કરી હતી. કથાની પ્રથમશરૂઆત ભરૂચ ગામે કરવામાં આવી હતી. તેમની વાક્ય સમૃદ્ધિ અતિ અદ્ભુત હતી. તેમની વાણીની સુગંધ ખૂટે એમન હતી. તેમનો દેખાવડો ચહેરો, મીઠી વાણી અને કંઠની મધુરતાને લીધે એક ધનિક સદ્ગૃહસ્થની છોકરી તેમના પર મોહિત થઈ હતી. પણ તે છોકરીને સત્યનો આદેશ આપી 'માતા' કહીને તેમણે સંબોધી હતી. તેઓ બાળવયથીજ સંપૂર્ણ સંયમી હતા.

તેઓ નીડર અને સ્પષ્ટવક્તા હતા. તેઓ અંધ ધર્માસ્તિકોના દુશ્મન હતા. તેઓ પ્રવચનો અને લખાણો દ્વારા ધર્મના નામે ચાલતા ધતિગોં પ્રકાશમાં લાવતા હતા. તેથી ધતિગો ચલાવનારે ઈર્ષાને લીધે તેમને મારી નાંખવાનું કાવતરું રચ્યું હતું. કથા કર્યા બાદ તેઓ પ્રસાદ વહેંચી આપતા. આ તકનો લાભ લઈ એક દુષ્ટ માણસે પ્રસાદ માટે એક માટીનો ઘડો તેમની પાસે મૂક્યો. તેમણે કથા પૂરી કર્યા બાદ ઘડાનું મોઢું છોડીને પોતાનો હાથ તેમાં ઘાલ્યો. તરત જ તેમાંથી કાળા નાગે ફેંણ ચઢાવીને તેમના હાથ પર છાયા કરી. તે સમયે તેમણે ગાયું કે : 'કોઈનો માર્યો હું નહિ મરું રે' ગાયન પુરું થયા બાદ નાગ ઘડામાં જતો રહ્યો. વિશ્વેશ્વર-નારાયણને જેની પાસે ધર્મનું કામકરાવવું છે, તેને મારનાર, ભલા, આ પૃથ્વી પર કોણ હોઈ શકે? કોઈપણ નહિ.

ભરૂચના પરમભક્ત નરોત્તમદાસ બહેચરભાઈએ દાદાશ્રી પાસેથી ધર્મદીક્ષા લેવા જિજ્ઞાસા દર્શાવી. પણ તેઓ કોઈના પણ ગુરુ થવા માગતા ન હતા. તેઓની ઈચ્છા અનેક આત્માઓનું કલ્યાણ કરાવવાની હતી, પણ શિષ્યો કરવા અને ગુરુ બનવું એવી સહેજ પણ ભાવના તેઓને ન હતી. તેઓ જાહેર વ્યાખ્યાનોમાં કહેતા અને પુસ્તકોમાં પણ લખી ગયા છે કે : મારા ગુરુ તો પરબ્રહ્મ છે અને પ્રેરક જે બોલાવે છે તે બોલું છું. હું તો અવિદ્વાન છું. હું એક સમયે આસ્તિકમાંથી નાસ્તિક પણ થઈ ચુક્યો હતો અને પ્રભુએ મંદવાડમાંથી જ્ઞાનનાં કિરણો સ્ફુરાવી ફરી આસ્તિક બનાવ્યો છે.

પરંતુ તેમને નારાયણ તરફથી આજ્ઞા મળી કે : જે માગે તેને મંત્રોપદેશ આપો. મંત્રોપદેશ આપવાથી અને ગુરુ તરીકે રહેવાથી તમારી ભાવનામાં, શક્તિમાં, જ્ઞાન અને



પુણ્યમાં ઘટ ન થતાં હજારોગણો ઉમેરો થશે.

નારાયણનો આદેશ પ્રાપ્ત કર્યા બાદ દાદાશ્રીએ મંત્રોપદેશ આપવાનું કાર્ય શરૂ કર્યું. સમય જતાં શ્રી નરોત્તમભાઈ બહેચરદાસ અને બીજા કેટલાક મોક્ષેચ્છુઓ તેમના દ્વારા મોક્ષમાર્ગી બન્યા, અને ભરૂચમાં મોક્ષમાર્ગી મંડળની સ્થાપના સંવત ૧૯૩૮ના ફાગણ વદ સાતમના દિવસે કરવામાં આવી.

ત્યારબાદ નવસારી, ત્રાલસી, દેત્રાલ, વરસોડા, ખડસુપા, બોરાદ, ઓછણ, કલોલ, બુઆ, મહુવા, મુંબઈ, કીસનાર, નડિયાદ, કંટવા, શુક્લતીર્થ, ઉમરેઠ, ગવાડા, લુણાસણ, સારસા, દારિકા, સરખેજ, વડનગર, સરસાવ, ઉઆરસદ વિગેરે ગામના ભાઈઓ અને બહેનોએ દાદાશ્રી પાસેથી ધર્મદીક્ષા લીધી અને ગામે ગામ મોક્ષમંડળની સ્થાપના કરી. તેઓ મંત્રોપદેશના બદલામાં એક પૈસે પણ શિષ્યો પાસેથી ન લેતા.

(વધુ આવતાં અંકે)



**-: જરૂરીયાત છે :-**

**વલ્લભમાનવોદ્યારક મંડળ**

(મુ. અનાવલ, તા. મહુવા, જી. સુરત)

સંસ્થાને પોતાના બાંધકામ માટે

**ડીપ્લોમા સિવિલ એન્જીનીયર - ૨ (બે)ની**

જરૂરીયાત છે તો નોકરીની ઈચ્છા ધરાવતા ભાઈઓએ

**તા. ૧૫-૭-૨૦૧૪ સુધીમાં અસલ પ્રમાણપત્રની ઝેરોક્ષ નકલ**

સાથે સંસ્થાના સરનામે અરજી કરવી.

એજ લી.

પ્રમુખશ્રી/મંત્રીશ્રી,

વલ્લભમાનવોદ્યારક મંડળ

મુ. અનાવલ, તા. મહુવા,

જી. સુરત. પીન : ૩૯૬૫૧૦.

## ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ

સંવત ૨૦૭૦ના અષાઢ સુદ - ૧૫ ને શનિવાર તા. ૧૨-૭-૨૦૧૪ના રોજ ગુરુપૂર્ણિમા ઉત્સવ હોવાથી આ મંગલ મહોત્સવ તા. ૧૧-૭-૨૦૧૪ને શુક્રવાર અને તા. ૧૨-૭-૨૦૧૪ને શનિવાર એમ બે દિવસ માટે વલ્લભાશ્રમ અનાવલ મુકામે આનંદપૂર્વક ઊજવવામાં આવશે.

જેથી દરેક ધર્મબંધુ ભાઈ-બહેનોએ તા. ૧૦-૭-૨૦૧૪ ગુરુવાર સાંજ સુધીમાં વલ્લભાશ્રમ અનાવલ મુકામે આવી રહેવું.

### ૨૧ માસના મહામંત્રના પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ બાબત

- (૧) સંવત ૨૦૭૦ને શ્રાવણ સુદ-૭ને રવિવાર તા. ૩-૮-૨૦૧૪ના દિને ફક્ત પાણી પીને ઉપવાસ કરવો. (ઉપવાસ ૨-૮-૨૦૧૪ રાત્રે ૧૨ થી ૩-૮-૨૦૧૪ રાત્રે ૧૨ સુધી ગણવો.)
- (૨) સંવત ૨૦૭૦ ના શ્રાવણ સુદ-૮ને સોમવાર તા. ૪-૮-૨૦૧૪ના દિને ફળાહાર કરવો. ફળાહારમાં કેળા, કેરી, નાળિયેર, જામફળ, સીતાફળ, રામફળ અને સોપારી આટલા જ ફળો ખાઈ શકાય છે. એમાં કોઈપણ પદાર્થ ભેળવ્યા સિવાય ખાવું.
- (૩) સંવત ૨૦૭૦ના શ્રાવણ સુદ-૮ને મંગળવાર તા. ૫-૮-૨૦૧૪ના દિને પૂર્ણાહુતિ થઈ ગયા બાદ ભોજન કરવું પૂર્ણાહુતિ પહેલાં ચા દુધ, કોફી લઈ શકાય છે.
  - નોંધ : સંવત ૨૦૭૦ના શ્રાવણ સુદ-૬ને શનિવાર તા. ૨-૮-૨૦૧૪ના રાત્રિના બાર વાગ્યા પછી કોઈએ બીડી, છીંકણી વગેરે કોઈ પણ પ્રકારનું વ્યસન કરવું નહીં.
  - પૂર્ણાહુતિ પહેલા ૨ દિવસે અને પૂર્ણાહુતિ કર્યા બાદ ૧ દિવસ સુધી માનસિક તેમજ દૈહિક બ્રહ્મચર્યનું અવશ્ય પાલન કરવાનું રહેશે.
  - પૂર્ણાહુતિ થઈ ગયા બાદ પોત પોતાના આસન ઉપર જઈને સવા કલાકનું મહામંત્રથી ધ્યાન કરવાનું રહેશે. ત્યારપછી ઝંકારેશ્વર મંદિરની ૨૧ પ્રદક્ષિણા કરવાની રહેશે. (ભોજન કર્યાબાદ પણ પ્રદક્ષિણા કરી શકાય છે.)
  - પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ કરાવનારે શ્રાવણ સુદ-૮ને સોમવાર તા. ૪-૮-૨૦૧૪ની સાંજ સુધીમાં અમદાવાદ મંદિરે આવી પહોચવું.

**૨૧ માસના પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ શ્રાવણ સુદ-૮ને તા. ૫-૮-૨૦૧૪ને મંગળવાર ના રોજ અમદાવાદ ઝંકારેશ્વર મંદિરે થશે. તેની નોંધ લેવી.**

**ખાસ નોંધ :** ૨૧ માસના પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ પ્રયોગ આરંભ કર્યાથી ૨૧ માસ પુરા થયા બાદજ તે પ્રયોગની પૂર્ણાહુતિ થાય છે. તેની દરેકે ખાસ નોંધ લેવી. પ્રયોગના ૨૧ માસ પુરા ન થાય ત્યાં સુધી ૨૧ માસના મહામંત્રની પૂર્ણાહુતિ કરાવવી નહીં. ૨૧ માસ પુરા થયા બાદ જ્યારે પૂર્ણાહુતિ થાય ત્યારે જ પૂર્ણાહુતિ કરાવવાની રહેશે અને ત્યાં સુધી પ્રયોગ ચાલુ રાખવો પડશે તેની નોંધ લેવી.



### : સમર્પણ :

સમર્પણ વિષે મહર્ષિ વેદવ્યાસ જણાવે છે કે :- “માયાવી મોહ અને આશાના તારો મોક્ષ સુખ ઈચ્છનારે સર્વદાને માટે તોડી નાંખવા જોઈએ, જો તેમ ન બને તો ધર્માનુષ્ઠાન (ધર્મની ક્રિયા) કરતી વખતે તોડી નાંખવા જોઈએ, છતાં પણ જો તેમ ન બને તો આત્મ સમર્પણ કરતી વખતે જ્ઞાની, અજ્ઞાની સર્વ આત્માએ મોહ અને આશાના તમામ તારો તોડી નાંખીને આત્માનું પરમાત્મ શરણમાં સમર્પણ કરવું. આત્મજ્યોતિ બ્રહ્મતત્ત્વે પોતાનું અને પોતાના આત્માનું અખંડાનંદ સમક્ષ એવી રીતે સમર્પણ કરવું કે જેમાં આત્માનો કોઈ અહમ્ભાવ આશા-તૃષ્ણાનો સંબંધ રહેલો ન હોય, પણ બ્રહ્મત્વ બુદ્ધિથી, પરમબ્રહ્મમાં આત્મબ્રહ્મનું સમર્પણ કરવું તે જ આત્માની સર્વોત્કૃષ્ટ (સૌથી ઉત્તમ યા શ્રેષ્ઠ) “સમાધિ” અને “શરણાગતિ” છે. જેને આત્મ સમર્પણ કરી બ્રહ્માન્મતત્ત્વની ભેટ પ્રભુના ચરણો ધરતાં આવડ્યું તેનું એક નહિ પણ અનેક જન્મનું જીવન સાફલ્ય થયું અને જેને તે પ્રમાણે ધરતાં ન આવડ્યું તેનું જન્મ જન્માંતરનું જીવન નિષ્ફળ ગયું એમ હું માનું છું.”

વર્ષ-૧૦, અંક-૬, સંવત ૨૦૭૦ જેઠ વદ-૩૦, શુક્રવાર ૨૭-૬-૨૦૧૪

|                                  |  |
|----------------------------------|--|
| માલિક, મુદ્રક/પ્રકાશક અને તંત્રી | : જયવર્ધન રમુજીલાલ વ્યાસ<br>વલ્લભવાડી રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.<br>દ્વારા તા. ૨૭-૬-૨૦૧૪ના રોજ પ્રસિધ્ધ કર્યું. |
| ચેતવણી કાર્યાલય                  | : વલ્લભવાડી, રામબાગ, મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૮.   |
| મુદ્રણ સ્થળ                      | : ભવાની ઓફસેટ, ૩/૨૦, કેલાસ એસ્ટેટ, ઓઢવ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૧૫.  |